

Sygn. akt IV CSK 357/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa F. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...] i Agencji Nieruchomości Rolnych
w W. Oddziałowi Terenowemu w O. Filii w S.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 lutego 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację oraz zażalenie powoda F. K. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 11 września 2012 r. oddalającego powództwo skierowane przeciwko Skarbowi Państwa-Wojewodzie [...] oraz Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziałowi Terenowemu w O. Filii w S. o zapłatę kwoty 80 000 zł tytułem odszkodowania za utratę – w wyniku działania dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich - własności nieruchomości położonej w Gminie X. oraz nieruchomości położonej w Gminie J..

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego powód zarzucił naruszenie prawa materialnego, to jest art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 417 k.c., a także naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 390 § 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich oraz ustalenia, czy art. 34 ust. 1 lit. a tego dekretu nie jest rażąco sprzeczny z podstawowymi zasadami demokratycznego państwa prawnego. Skarżący podniósł również, że skarga jest oczywiście uzasadniona bowiem dotyczy pozbawienia poprzednika prawnego powoda możliwości skutecznego dochodzenia roszczenia ze względu na panujące wcześniej warunki ustrojowe oraz obowiązujący stan prawny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia nie tylko przepisu, który wymaga wykładni, ale wymaga nadto wskazania, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r.,

III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7). Z oczywistych względów należy wykluczyć kwestię prawną, której wyjaśnienie nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że okolicznościami uzasadniającymi rozpoznanie skargi kasacyjnej mogą być tylko takie, które Sąd Najwyższy mógłby następnie uwzględnić przy jej rozpatrywaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 sierpnia 2003 r., III CK 120/03, niepubl., z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003, nr 9, poz. 228). Potrzeba wykładni przepisów prawa, jako przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zachodzi zatem jedynie wtedy, gdy przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego należą do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 r. Nr 12, poz. 211).

Skarżący w podstawie skargi nie podniósł zarzutu naruszenia przepisów dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich, w szczególności art. 34 ust. 1 lit. a, co oznacza, że dokonanie wykładni tych przepisów nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Dodatkowo, jeżeli skarżący, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje potrzebę wykładni przepisów, powinien w wywodzie prawnym wykazać, że co do konkretnego przepisu brak jest jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący natomiast powołał się li tylko na potrzebę wykładni bliżej niesprecyzowanych „przepisów” dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich. Natomiast w odniesieniu do art. 34 ust. 1 lit. a w/w dekretu, którego dominująca wykładnia zdaje się być – zdaniem skarżącego - oczywiście błędna, jako sprzeczna z podstawowymi zasadami demokratycznego państwa prawnego, skarżący nie przedstawił wystarczającej argumentacji przemawiającej za zmianą dotychczasowej wykładni.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi zatem do oceny, że nie spełnia ono przedstawionych wymagań.

Nie ma też podstaw do przyjęcia, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Ta przesłanka występuje wówczas gdy zasadność skargi kasacyjnej jest dostrzegalna od razu, na pierwszy rzut oka, wówczas, gdy każdy prawnik, bez przeprowadzania wnikliwej analizy, powinien dojść do wniosku, że zarzuty skarżącego są niewątpliwe, a zaskarżone orzeczenie jaskrawo nieprawidłowe. Chodzi więc, jak to ujął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02 (OSNC 2004, nr 3, poz. 49), o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika. Taka sytuacja w sprawie nie ma natomiast miejsca.

Na marginesie należy zauważyć, że w skardze kasacyjnej zachodzi sprzeczność argumentacyjna - wskazania, że w sprawie występuje potrzeba wykładni art. 34 ust. 1 lit. a dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich prawne oraz oczywista zasadność skargi związana z zastosowaniem tego przepisu pozostają we wzajemnej sprzeczności.

Z przedstawionych zatem przyczyn, przy uwzględnieniu, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą - zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. - Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało orzec jak w postanowieniu (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. uwzględniając trudną sytuację życiową i finansową skarżącego.

aw

jw